

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 27. februarja.

Letošnje leto bodo deželnozborske volitve v več kronovinah. Za nas Slovane bodo posebno važnosti le volitve na Moravskem, Šlezkem, Koroškem in Štajerskem. Te volitve imajo že zaradi tega nekoliko večjo važnost, ker se bodo vršile pri spremenjenem notranjem položaju. Pri njih bode vlada kolikor toliko pokazala, ali je še voljna vsaj nekoliko podpirati Slovane, ali pa misli naravnost postaviti se jim nasproti. Važne bodo te volitve tudi zaradi tega, ker se bode iz njih nekoliko dalo sklepati, kakšen bode izid prihodnjih državnozborskih volitev.

Baš zaradi posebne važnosti, ki jo imajo te volitve, se že nanje pripravljajo razne stranke. Posebno si Nemci prizadevajo, da bi obdržali večino v deželnem zboru moravskem, kajti od tega je zavisno, ali bodo še nadalje gospodarili v tej deželi. Ako bi nemška večina zginila, potem bi Nemci bili

voljni pogajati se o spravi s Čehi in doseglo bi se morda stanje, katero bi ugajalo obema narodnostima. To se bode pa le zgodilo, ako Nemci ne bodo več večine imeli. Dokler jo pa imajo, pa o spravi ni govoriti, in je vse pisarenje o tem, da bi se kompromis razširil na Moravsko, le želja optimistov. Vlada zaradi Čehov ne bode doganjala sprave, kajti ko bi bila zaresno hotela, biti Slovonom pravična, bi jim bila že tudi na Moravskem pripomogla do pravic.

Čehi se bodo torej morali opirati le na svojo moči, na vlado se nemajo zanašati. Tudi pri volitvah nemajo pričakovati, da bi jih podpirala, temveč morajo biti zadovoljni, ako jim vlada sploh ne bode nasprotna.

Ob zadnjih volitvah je bil na Moravskem namestnik, ki se je kazal Čehom prijaznejega, a vender je sklopil oni nesrečni kompromis mej srednjo stranko in nemškimi liberalci v veleposestvu, kateri je pripomogel Nemcem do večine in je celo njega spravil v zadrego zaradi volitve v Ogerskem Hradiši.

Čehi bodo morali napeti vse sile, če hočejo pridobiti večino, in še le potem se jim bode posrečilo predrugačiti sedanji krivični položaj, ako jih bodo podpirali konservativni elementi izmej veleposestva. Deželnozborski volilni red je namreč za Slovane jako neugodno sestavljen in večino odločujejo veleposestniki, kateri so pa nemški odgojeni, kakor navadno povsod. Čehi so že večkrat predlagali, da bi se premenil krivični volilni red in se zlasti kmetskimi občinam dalo število poslancev primerno davkom, katere plačujejo. Nemci pa nečejo nič slišati o kaki premembi volilnega reda, da niti petakarjem nečejo ti čudni liberalci dovoliti volilne pravice, bojé se, da bi si ne omajali svojega gospodstva.

Ker pri letošnji volilni borbi gre za to, ali bode še nemška četrtina gospodovala nad tremi četrtinami češkega prebivalstva v deželi, bi bilo želeli, da bi vsi Čehi složno in energično stopili v volilno gibanje, ker drugače nemajo pričakovati uspeha. Zaradi tega mi jako obžalujemo, da se je tudi na Moravskem začel prikazovati nesrečni razpor, ki v resnici utegne koristiti le Nemcem. Pojavljati se je začela neka kmetska stranka, ki si je

zapisala na svojo zastavo, da kmeta more zastopati le kmet. Ta stranka, ki v narodnem oziru obeta postopati jako odločno, hoče v kmetskih občinah postaviti samo kmete za kandidate.

Staročehi dolže le Mladočehe, da so s svojimi agitacijami zasejali razpor tudi v sosedno Moravsko. Mi tu ne bodemo preiskovali, koliko krivde prizadeva Mladočehe. Ne da se pa tajiti, da so tega razpora krivi nekoliko Staročehi sami. Mnogi so se domišljevali, da so poklicani sami za vodje in se neso več ozirali na želje in misli družih. Vsacega, kdor se je predrznil misliti drugače, kakor oni mislijo, proglasili so za izdajico narodne stvari. Ti vodje so pa sami postali mlačni za narodno stvar, ker so že mislili, da narod nema v političnih zadevah nič govoriti, ampak oni sami.

Postopanje Staročehov pri konferencah na Dunaji gotovo ni povečšalo njih simpatij na Moravskem. Popolnoma so prezrli pri teh pogajanjih interese češkega prebivalstva na Moravskem. Staročehski poslanci z Moravskega so pa na Dunaji ta pogajanja z veseljem pozdravili, dasi bi mi bili prej pričakovali, da bodo odločno protestovali. Pri takem postopanju pač ni čuda, če Staročehi zgublajo na Moravskem tudi tla, naj jih že spodkopujejo Mladočehe ali ne. Če ne bodo svojega postopanja drugače uravnali, bodo pri narodu vedno bolj zgubljali zaupanje svoje. To je čisto naravno, ne pa še le posledica kacic agitacij.

Mi baš zaradi velicega pomena teh volitev obžalujemo ta razpor, in želimo, da bi se pred volitvami poravnal. Seveda bodo morali sedanji vodje tudi kmetske stranke nekaj odjenjati in več kmetov postaviti za svoje kandidate v kmetskih občinah. Nekoliko bode pa kmetska stranka morala prijenjati. Toda žalibog, kakor stvari sedaj stoje, je malo upanja, da bi se to sporazumljenje doseglo. Na obeh straneh se kaže le malo prijenljivosti, strankarske koristi so jim več nego koristi narodove. Če se stvari na boljše ne obrnejo, od letošnjih deželnozborskih volitev moravski Čehi nemajo dobrega pričakovati, temveč bodo se zopet Nemci vrnili v večini v zbornico in krivdo si bodo morali Čehi sebi pripisati, ker so se mej seboj kavsali, ko bi bilo treba, da bi bili složni šli v boj proti skupnemu sovražniku.

LISTEK.

Zgodovina Pugačovljevega punta.

(Spisal A. S. Puškin, iz ruskega preložil — o.)

(Dalje.)

Kar je zgubil hipoma svojo samosvest. S poročilom o svoji zgubi predložil je vojnemu kolegiju, da za premaganje Pugačova treba ne slabih oddelkov, ampak celih polkov, zanesljive konjice in silnega topništva. Poslal je povelje polkovniku Černiševu, naj ne zapuste Perevolocke in naj skusi, utrditi se v njej ter počaka daljnih povelj. Pa k Černiševu poslani sel ni mogel dospeti do njega.

Dne 11. novembra podal se je Černišev iz Perevolocke in dne 13. v noči prispel v Črnorečensko. Tu je samarski ataman pripeljal k njemu dva ilecka kazaka, od katerih je zvedel o porazu Kara in o ujetji sto in sedemdeset grenadirjev. O resnici poslednje vesti Černišev ni mogel dvomiti: grenadirje je sam odpravil iz Simbirsk, kjer so bili pri odvodu novincev. Ni vedel za kaj odločiti se: nazaj pomakniti se v Perevolocko, ali hiteti v

Orenburg, kamor je predvečer poslal poročilo o svojem približanju. Zdaj pa je prišlo k njemu pet kazakov in jeden vojak, ki so, kakor so zagotavljali, zbežali iz Pugačovljevega taborja. Mej njimi je bil kazaški stotnik in poslanec Padurov. Uverjal je Černiševa o svoji udanosti, pokazal v dokaz svojo poslansko svetinjo in svetoval, nemudoma iti v Orenburg ter se ponudil, da ga bo peljal po brezopasnih krajih. Černišev mu je verjel, se koj napotil brez bobnanja iz Črnorečenske. Padurov ga je peljal po gorah in uverjal, da so predstraže Pugačova daleč in da bi ga tudi videle, ako bi se dan delal, te opasnosti pa ni in da dospe brez zapreke v Orenburg. Zjutraj je Černišev prišel k Sakmari in pri meji Majaki, pet vrst od Orenburga, začel se je pripravljati čez led. Ž njim je bilo tisoč pet sto pešcev in kazakov, pet sto kalmikov in dvanajst topov. Kapitan Ruževski se je prvi čez spravil s topništvom in lahko vojsko. Takoj se je napotil v Orenburg in vzel tri kazake seboj ter se je predstavil gubernatorju z vestjo o prihodu Černiševa. V tem trenutku zaslili so v Orenburgu pokanje topov, katero je pa čez četrt ure umolknilo. . . . Nekoliko časa pozneje prejel je Reinsdorp vest, da

je ves oddelek Černiševa ujet in se pelje v tabor Pugačova.

Padurov je osleparil Černiševa in ga pripeljal naravnost k Pugačovu. Puntarji so kakor blisk planili nanj in vzeli mu topništvo. Kazaki in kalmiki so prestopili. Pehota, trudna od mraza, glada in nočne hoje, se ni mogla zoperstavljati. Vsi so bili ujeti. Pugačov dal je obesiti Černiševa, šest in trideset častnikov, jedno praporščico in kalmiškega polkovnika, ki je ostal zvest svojemu nesrečnemu načelniku.

Baš isti čas je ustopil Korf v Orenburg z dvema tisoči štiri sto možmi in dvanajstimi topovi. Pugačov je tudi njega napadel, da so ga mestni kazaki odbili.

Orenburško načelnništvo bilo je iz uma od strahu. Dne 14. novembra si je izmislil Reinsdorp, ne da bi bil dal prejšnji dan kakšno pomoč oddelku nesrečnega Černiševa, napraviti silen izhod. Vsa vojska, ki je bila v mestu (z oddelkom pred kratkim prispevim vred), šla je na polje pod vodstvom višjega poveljnika. Puntarji, zvesti svoji sistemi, borili so se od daleč in posamično, neprenehoma streljaje iz mnogobrojnih svojih topov. Obnemogla

